

επιμέλεια: Ελένη Σκάρκου

Η Μουσική του Γιάννη Ξενάκη σε επιλεγμένη δισκογραφία

Με την ευκαιρία του διεθνούς συνεδρίου «Ιάννης Ξενάκης» και του σχετικού αφιερώματός μας, παρουσιάζουμε μία, ενδεικτική και μόνο, δισκογραφία του συνθέτη. Σπάνια οι δισκογραφικές παραγωγές με έργα του Ξενάκη επιδέχονται επικρίσεις ως προς την εκτέλεση ή την ποιότητα της ηχογράφησης, καθώς το έργο του ευτύχησε από πολύ νωρίς, να παρουσιαστεί από τα σημαντικότερα διεθνή σύνολα, σολίστ και μαέστρους. Το πρόβλημα είναι ότι πολλοί δίσκοι δεν είναι εύκολο να βρεθούν, ενώ αρκετοί δεν είναι καθόλου διαθέσιμοι στην αγορά. Παραθέτουμε εδώ μερικούς από αυτούς που μπορεί κάποιος να αποκτήσει σχετικά εύκολα για τη συλλογή του.

Όσοι ενδιαφέρονται για περισσότερες πληροφορίες και πρόθετο υλικό θα έχουν την ευκαιρία να επισκεφτούν την έκθεση που οργανώνεται από το Αρχείο Ελλήνων Μουσουργών, ως παράλληλη εκδήλωση του συνεδρίου στη Στοά του Βιβλίου από τις 17 έως τις 19 Μαΐου. Σύμφωνα με τον ιδρυτή του, Θ. Ταμβάκο, το Αρχείο έχει καταφέρει να καταλογογραφήσει το 95% των ηχογραφήσεων του συνθέτη.

Παράλληλα, στο βιβλίο του Μ.Α. Βάργκα «Συνομιλίες με τον Ιάννη Ξενάκη» των εκδόσεων «Ποταμός», που κυκλοφόρησε πρόσφατα, μπορεί κανείς, εκτός των άλλων, να έχει ενημέρωση για την πλήρη δισκογραφία του συνθέτη.

Οι χρονολογίες σε παρένθεση που ακολουθούν τον τίτλο του κάθε έργου, αποτελούν χρονολογία γραφής του από τον συνθέτη.

CECILE DAROUX, flute

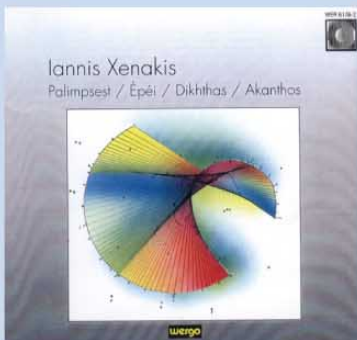
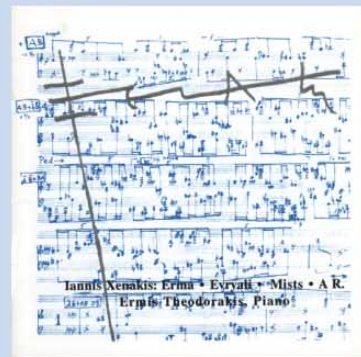

XENAKIS - DUSAPIN

Μια παραγωγή της δισκογραφικής εταιρίας Salabert με έργα για φλάουτο, των συνθετών Dusapin και Ξενάκη. «Nyugo» (1985), είναι ο τίτλος του έργου του Γιάννη Ξενάκη, που είναι επηρεασμένο από τη μουσική της Ιαπωνίας αλλά και δεμένο με τα χαρακτηριστικά στοιχεία της μουσικής τού συνθέτη. Αρχικά γραμμένο για φλάουτο shakuhachi και τρία παραδοσιακά νυκτά έγχορδα (ένα sanghen και δύο koto), μεταγράφηκε αργότερα για φλάουτο και τρεις κιθάρες, προσαρμόζοντας τα εξωτικά οργανικά ιδιώματα σε δυτικές προέλευσης όργανα. Ακολουθούν τα έργα «Zyia» (1952), για υψίφωνο, φλάουτο και πιάνο και το «Dmaathen» (1977), για φλάουτο και κρουστά. Ερμηνευτές των παραπάνω είναι η φλαουτίστα Cecile Daroux, οι κιθαριστές Jean-Marie Trehard, Jean Horreaux και Christian Rivet, η σοπράνο Françoise Kubler, ο πιανίστας Δημήτρης Βασιλάκης και ο Johannes Faber στα κρουστά.

Iannis Xenakis - Ermis Theodorakis.

Δίσκος που ανήκει στη σειρά των δισκογραφικών εκδόσεων της «Μουσικής Εταιρείας Αθηνών» του Γ. Ιωαννίδη, με τον πιανίστα Ερμή Θεοδωράκη. Το πρώτο έργο «Ερμα» (Erma), (1960-61) είναι βασισμένο στη μαθηματική θεωρία των συνόλων. Ο τίτλος του δεύτερου έργου «Ευρυάλη» (Evryali), (1973), δηλώνει τόσο το όνομα νεράιδας της Αρχαίας Ελληνικής μυθολογίας, όσο και την «πλατιά θάλασσα» (ευρεία αλς). Στο Mists (1980), εμφανίζεται η μέθοδος των ηχητικών «επιφανειών». Τέλος το AR (1987), είναι γραμμένο για την πεντηκοστή επέτειο του θανάτου του Μ. Ravel.

Iannis Xenakis - Palimpsest

Παραγωγή της εταιρίας Wergo που περιλαμβάνει τα έργα: «Palimpsest» (Παλίμψηστο), (1979) και «Έπει», (1976) για σύνολο, με μαέστρο τον Spectrum-Guy Protheoroe. Ακολουθεί το «Dikhthas» (1979), για βιολί και πιάνο με σολίστ τους Irvine Arditti στο βιολί και Claude Helffer στο πιάνο. Ο δίσκος κλείνει με τη σύνθεση «Akanthos» (1977), με τη σοπράνο Penelope Walmsley-Clark και διευθυντή ορχήστρας και πάλι τον S. G. Protheoroe.

iannis Xenakis 1 Chamber music 1955 - 1990

Διπλό CD της εταιρείας Auvidis - Montaigne.

Ο πρώτος δίσκος περιλαμβάνει τα έργα: "Tetras" (1983), για κουαρτέτο εγχόρδων, τα "Mists" (1980), "Herma" (1960-61), "AR" (1987), για σόλο πιάνο, το "Kottos" (1977), για σόλο βιολοντσέλο, το "Embellie" (1981), για σόλο βιόλα, τα "Mikka" και "Mikka S" (1971 και 1976), για σόλο βιολί και τέλος το κουιντέτο για πιάνο και έγχορδα "Akea" (1986). Στον δεύτερο δίσκο ακολουθούν τα έργα: "Tetora" (1990), και "St/4", (1955-62), για κουαρτέτο εγχόρδων, το "Nomos Alpha", (1966), για σόλο βιολοντσέλο, το "Ikhoor" (1978), για τρίο εγχόρδων και η "Enryali" (1973), για σόλο πιάνο.

iannis Xenakis 2 La legende d'Er

Το CD αυτό αποτελεί τη δεύτερη παραγωγή της ίδιας εταιρείας (Auvidis - Montaigne) με έργα του Ξενάκη και περιλαμβάνει το ηλεκτροακουστικό έργο "La legende d'Er" (Διάτοπο). Δημιουργημένο το 1977, για οκτακάναλο μαγνητόφωνο, το έργο είναι κοινή παραγγελία του ραδιοσταθμού της Κολωνίας και του πολιτιστικού κέντρου Georges Pompidou, με αφορμή τα εγκαίνια του τελευταίου.

Xenakis

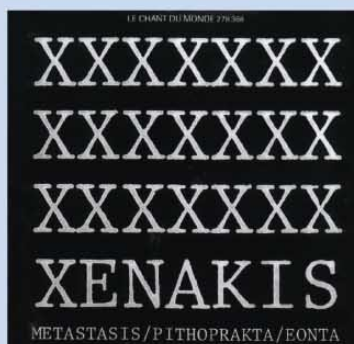
Παραγωγή της δισκογραφικής εταιρείας Hyperion με συνθέσεις που βασίζονται κυρίως σε φωνητικά σύνολα. Περιλαμβάνει τα έργα: "A Colone" (1977) για ανδρική ή γυναικεία χορωδία και σύνολο, "Nuits", (1967) για δώδεκα φωνές a cappella, "Serment", (1981), και "Knephas" (1990), για μικτή χορωδία και "Medea" (1967), σκηνική μουσική για ανδρική χορωδία και σύνολο. Ερμηνεύουν η χορωδία "New London Chamber Choir", το σύνολο "Critical Band" και ο μαέστρος James Wood.

iannis Xenakis - Oresteia

Άλλη μια παραγωγή της δισκογραφικής εταιρείας Salabert. Περιλαμβάνει την «Oresteia», σύνθεση που ξεκίνησε να γράφεται το 1966 και ολοκληρώθηκε το 1987. Αποτελείται από τα μέρη "Agamemnon", "Kassandra", "Agamemnon", "Les Choephores" και "Les Eumenides" με σαφή αναφορά στα πρόσωπα της Αρχαίας Ελληνικής μυθολογίας. Σολίστ οι Σπύρος Σακκάς, βαρύτονος και Sylvio Gualda στα κρουστά. Διευθυντής χορωδίας ο Robert Weddle και διευθυντής ορχήστρας ο Dominique Debart.

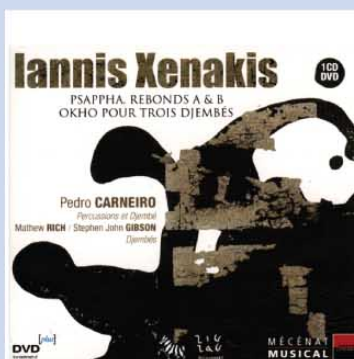
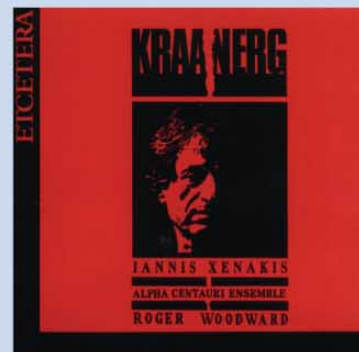
XENAKIS - Metastasis, Pithoprakta, Eonta

Τρία από τα γνωστότερα και χαρακτηριστικότερα έργα του Ξενάκη από την δισκογραφική εταιρεία Harmonia Mundi: Ο δίσκος ξεκινάει με τα "Eonta" (1963-64) για πιάνο, 2 τρομπέτες και 3 τρομπόνια. Ακολουθούν οι "Metastasis" (1953-54), για 61 όργανα. Στην εκτέλεση αυτή 61 εκτελεστές παίζουν 61 διαφορετικά μέρη. Ο δίσκος κλείνει με τα "Pithoprakta" (1955-56), για 50 όργανα, 46 έγχορδα, 2 τρομπόνια, 1 ξυλόφωνο και 1 woodblock.

Xenakis - Kraanberg

Δίσκος που περιλαμβάνει το έργο "Kraanberg", μία σύνθεση που αποτελεί τη συνέχεια του "Πολύτοπου" του Μόντρεαλ. Γράφτηκε το 1967 και διαρκεί 71 λεπτά, εμπλέκοντας τέσσερις ορχήστρες με ηλεκτρονικά, μαθηματικά, Αρχαία Ελληνική ποίηση και δράμα. Μαέστρος είναι ο Ralph Lane, ενώ η μαγνητοταινία στην οποία βασίστηκε η συγκεκριμένη παραγωγή είναι γνήσιο αντίγραφο από το υλικό του συνθέτη.

IANNIS XENAKIS:

PSAPPHA, REBONDS A ` B, OKHO pour trois djembés

Συλλογή με έργα του Ξενάκη από την εταιρεία Mecenat Musical. Αποτελείται από ένα "διπλό" δίσκο ακτίνας του οποίου η μια πλευρά λειτουργεί ως cd και η άλλη ως dvd. Εκτενής αναφορά στην ενδιαφέρουσα αυτή παραγωγή έχει γίνει στο τεύχος μας αριθμός 8. Επισημαίνουμε με την ευκαιρία, ότι η παρουσία του Ξενάκη και της δουλειάς του στο καινούργιο οπτικοακουστικό μέσο του dvd παραμένει προς το παρόν εξαιρετικά περιορισμένη.